

שאלות בדיני תעבורה והצעות לפתרון

קורס מורי נהיגה

חלק -א

*** מובהר כי העושה שימוש בהצעות לפתרונות עושה כן על אחריותו בלבד, ככל שקיימת סתירה בין הכתוב בספר לתקנות תעבורה ו/או נהלים הרי שהכתוב בתקנות או נהלים גובר.

רחוב דרך העצמאות 51 חיפה 3303326 נייד - 0522697004
מען למשלוח דואר : רחוב החרוב 22/2 ת.ד.100 -טירת כרמל מיקוד 3901833
מייל - Avi.haliva.law@gmail.com טלפקס: 04-8535777 אתר אינטרנט - www.haliva-law.co.il

הגדר המונחים הבאים:

רכב, נתיב, משקל כולל מותר, רשות הרישוי, מדרכה, עובד ציבור.

"**רכב**" - רכב הנע בכוח מכני או הנגרר על ידי רכב כזה או על ידי בהמה, וכן מכונה או מיתקן הנעים או הנגררים כאמור, לרבות אופניים ותלת-אופן, ולמעט רכב ששר התחבורה פטר אותו בצו מהוראות פקודה זו כולן או מקצתן.

"**נתיב**" - חלק מרוחבו של כביש, בין שסומן ובין שלא סומן, המספיק לתנועת טור אחד של כלי רכב, למעט רכב הנע על שני גלגלים;

"**משקל כולל מותר**" - המשקל העצמי בתוספת משקל האנשים והמטען שהתירה רשות הרישוי לרכב הנתון להסיע או להוביל.

"**רשות הרישוי**" עובד במשרד התחבורה שמונה כדין להיות סגן מנהל כללי לתנועה במשרד התחבורה, לרבות עובד ציבור אחר, שהוא אצל לו מסמכותו כרשות הרישוי לשטח המדינה כולה או לחלק ממנה, לענין פלוני או לסוג של עניינים. בהגדרה זו – "**עובד ציבור**" - עובד בשירות המדינה, קצין צה"ל או מי שממלא תפקיד כאמור, או קצין במשטרת ישראל.

"**עובד ציבור**" עובד בשירות המדינה, קצין בצבא הגנה לישראל או מי שממלא תפקיד של קצין כאמור, או קצין במשטרת ישראל.

הגדר המונחים הבאים:

משקל עצמי, רכב מנועי, הסדר תנועה, נתיב, שול דרך.

"**משקל עצמי**" - משקל הרכב ללא מטען וללא נהג, לרבות משקל כל אביזרי הרכב ומשקל הדלק, המים והשמן שבו.

"**רכב מנועי**" - רכב המונע מכוח מכני מכל צורה שהיא, ולרבות תלת אופןוע ואופןוע עם רכב צדי או עם גרור או בלעדיהם, ולמעט רכב הנגרר על ידי רכב מנועי.

"**הסדר תנועה**" - "תמרור וכל סימן או אות, או התקן בנוי, סלול או מוצב כדין בדרך או מופעל בה, לרבות כל עצם אחר המוצב בתחום הדרך, המיועד להסדיר את התנועה ואת אופן השימוש בדרך.

"**נתיב**" - חלק מרוחבו של כביש, בין שסומן ובין שלא סומן, המספיק לתנועת טור אחד של כלי רכב, למעט רכב הנע על שני גלגלים.

"**שול דרך**" - השטח שאין לצדו מדרכה הסמוך לשפת הכביש, עד לרוחב של שלושה מטרים או עד קצה תעלת ניקוז, כאשר דופן התעלה מצוי פחות משלושה מטרים משפת הכביש.

הגדר המונחים הבאים:

צומת, עובר דרך, קו עצירה, דרך, רכב מיושן.

תשובה-

"צומת" - השטח המתהווה על ידי פגישתם של שני כבישים או יותר והמוגבל על ידי קווי שפות כבישים או אבני השפה של אותם כבישים או על ידי הארכתם המדומה.

צומת אינו כולל:

- א. התמזגות כבישים בדרך מהירה.
- ב. שטח המתהווה על ידי פגישה של כביש עם כניסה ויציאה לחצרים, או עם דרך גישה לבית, למגרש חנייה, לתחנת דלק או למפעל, אלא אם סומן אחרת בתמרוך.
- ג. התמזגות בכביש חד-סטרי שבו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה ושלפניה הוצב תמרוך 125 או 126.

"עובר דרך" - המשתמש בדרך לנסיעה, להליכה, לעמידה או לכל מטרה אחרת.

"קו עצירה" - קו לרוחב כביש או בחלק מרוחבו, המסמן גבול לשם עצירת רכב סמוך לרמזור או לתמרוך עצירה או לפני מפגש מסילת ברזל, או במקום שבו שוטר מכוון את התנועה.

"דרך" - לרבות כל מסילה, דרך, רחוב, סמטה, ככר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות עבור בהם.

רכב מיושן

1. רכב, למעט טרקטור, גרור ואוטובוס, שבמועד חידוש רישונו מלאו 19 שנים משנת ייצורו.
2. אוטובוס שבמועד חידוש רישונו מלאו 15 שנים משנת ייצורו.

הגדר המונחים הבאים:

מדרכה, כביש, רכב איטי, תמרוך, רכב שיטור משולב.

"מדרכה" - חלק מרוחבה של דרך שאינו כביש, המצוי בצד הכביש, ומיועד להולכי רגל בין אם נמצא במפלס אחד עם הכביש ובין אם לאו.

"כביש" - חלק הדרך המיועד לתנועת כלי רכב, או שנשלל או שופר לשם כך, או שתנועת כלי רכב נוהגת לעבור בו, למעט שולי הדרך.

"רכב איטי" - רכב מנועי שלגביו נקבעה מהירות מקסימלית, שאינה עולה על 40 קמ"ש, על ידי רשות הרישוי ברישיונו של הרכב או בתקנות אלה.

"תמרוך" - כל סימון, אות או איתות לרבות רמזור, שקבעה רשות התימרוך המרכזית ואשר הוצב או סומן על פי הסמכה או על פי הוראה מאת רשות תימרוך כדי להסדיר את התנועה בדרכים או כדי להזהיר או להדריך עוברי דרך.

"רכב שיטור משולב" - רכב המופעל על ידי רשות מקומית ומשטרת ישראל, שאושר על ידי ראש מחלקת התנועה של משטרת ישראל ושצוין ברישיונו כרכב שיטור משולב.

"רכב" - רכב הנע בכוח מכני או הנגרר על ידי רכב כזה או על ידי בהמה, וכן מכונה או מיתקן הנעים או הנגררים כאמור, לרבות אופניים ותלת-אופן, ולמעט רכב ששר התחבורה פטר אותו בצו מהוראות פקודה זו כולן או מקצתן.

הגדר המונחים הבאים:

זמן תאורה. נוהג חדש. צומת. שול הדרך. עובר דרך. כביש. דרך.

תשובה -

"זמן התאורה" - זמן הלילה וכן זמן אחר שבו הראות לקויה מחמת תנאי מזג האוויר או מחמת סיבות אחרות.

"נוהג חדש" - מי שניתן לו רישיון נהיגה ולא היה בידו קודם לכן רישיון נהיגה שאינו רישיון לנהוג

א. באופנוע, בטרקטור או במכונה ניידת, יהיה נהג חדש למשך שנתיים מיום מתן

ב. הרישיון כאמור בסימן זה - התקופה הבסיסית או לתקופות נוספות בהתאם להוראות סעיף זה,

תוקף רישיון הנהיגה שניתן לנהג חדש יהיה לשנתיים.

ג. "נהג חדש צעיר" - נהג חדש שטרם מלאו לו 24 שנים.

"צומת" - השטח המתהווה על ידי פגישתם של שני כבישים או יותר והמוגבל על ידי קווי שפות כבישים

או אבני השפה של אותם כבישים או על ידי הארכתם המדומה; צומת אינו כולל

א. התמזגות כבישים בדרך מהירה.

ב. שטח המתהווה על ידי פגישה של כביש עם כניסה ויציאה לחצרים, או עם דרך גישה לבית,

ג. למגרש חנייה, לתחנת דלק או למפעל, אלא אם סומן אחרת בתמרוך.

ד. התמזגות בכביש חד-סטרי שבו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה ושלפניה הוצב תמרור

125 או 126.

"שול דרך" - השטח שאין לצדו מדרכה הסמוך לשפת הכביש, עד לרוחב של **ארבעה מטרים** או עד לקצה

תעלת ניקוז, כאשר דופן התעלה מצוי פחות משלושה מטרים משפת הכביש.

"עובר דרך" - המשתמש בדרך לנסיעה, להליכה, לעמידה או לכל מטרה אחרת.

"כביש" - חלק הדרך המיועד לתנועת כלי רכב, או שנסלל או שופר לשם כך, או שתנועת כלי רכב נהגת

לעבור בו, למעט שולי הדרך.

"חניה" - העמדת רכב לזמן כל שהוא, שלא לשם העלאת אנשים או הורדתם או טעינת מטען או פריקתו

מיד, בלי הפסקות, בין שיש ברכב נהג או אנשים או מטען ובין שאין.

הגדר המונחים הבאים:

דרך מהירה. נתיב. שטח הפרדה. הסדר תנועה. מחלף. צומת.

"דרך מהירה" דרך שאיננה דרך עירונית, יש בה שני כבישים לפחות המיועדים לתנועת כלי רכב מנועיים בלבד, בעלי 2 נתיבים לפחות לכל כיוון נסיעה, בין הכבישים מפריד שטח הפרדה, אין גישה לדרך מחצרים סמוכים ואין בה מפגשי מסילת ברזל או צמתים פרט להתמזגויות כבישים, ובכניסה לדרך מוצג תמרור המורה על דרך מהירה.

"נתיב" - חלק מרחבו של כביש, בין שסומן ובין שלא סומן, המספיק לתנועת טור אחד של כלי רכב, למעט רכב הנע על שני גלגלים;

"שטח הפרדה" - כל מבנה, אי תנועה, סימון שטח על פני הדרך, גינה, שטח לא סלול וכיוצא באלה, המחלקים את הדרך לאורכה.

"הסדר תנועה" - תמרור וכל סימן או אות, או התקן בנוי, סלול או מוצב כדין בדרך או מופעל בה, לרבות כל עצם אחר המוצב בתחום הדרך, המיועד להסדיר את התנועה ואת אופן השימוש בדרך

"מחלף" מפגש דרכים במפלסים שונים הכולל את הדרכים המחברות בין המפגש.

"כביש" - חלק הדרך המיועד לתנועת כלי רכב, או שנשלל או שופר לשם כך, או שתנועת כלי רכב נהגת לעבור בו, למעט שולי הדרך

"צומת" - השטח המתהווה על ידי פגישתם של שני כבישים או יותר והמוגבל על ידי קווי שפות הכבישים או אבני השפה של אותם כבישים או על ידי הארכתם המדומה.

צומת אינו כולל א- התמזגות כבישים בדרך מהירה; ב- שטח המתהווה על ידי פגישה של כביש עם כניסה ויציאה לחצרים, או עם דרך גישה לבית, למגרש חנייה, לתחנת דלק או למפעל, אלא אם סומן אחרת בתמרור.

ג- התמזגות בכביש חד-סטרי שבו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה ושלפניה הוצב תמרור 125 או 126

הגדר המונחים הבאים:

אזור מיתון תנועה - אזור שבו המהירות המרבית המותרת אינה עולה על 30 קמ"ש והוא מסומן בתמרור 222 בכניסה אליו ובתמרור 223 ביציאה ממנו.

זמן לילה - פרק הזמן שבין רבע שעה לאחר שקיעת החמה ועד רבע שעה לפני הזריחה .

זמן תאורה - זמן הלילה וכן זמן אחר שבו הראות לקויה מחמת תנאי מזג האוויר או מחמת סיבות אחרות.

מושב בטיחות - מושב הרתום לרכב באמצעות חגורת בטיחות המיועד להסעת ילדים ברכב, שמותקנות בו חגורות המיועדות לרתימת הילד אליו, והעומד בתקן.

מושב מגביה מושב המיועד להסעת ילדים ברכב כשהילד היושב עליו רתום בחגורת הבטיחות של הרכב והעומד בתקן.

עובר דרך - המשתמש בדרך לנסיעה, להליכה, לעמידה, או לכל מטרה אחרת.

עמעום כיבוי האור גבוה בפנסי החזית, והדלקת אור נמוך.

הגדר המונחים הבאים:

מעבר חצייה - חלק הכביש המסומן כמיועד לחצייתו ע"י הולכי רגל.
מפגש מסילת ברזל - מקום שדרך ומסילת ברזל חוצים זו את זו במפלס אחד והוא מסומן בתמרור שנקבע בך.
מנהרה - דרך העוברת מתחת לכביש או מסילה, או מעבר תת קרקעי אחר המיועד למעבר רכב, שלפניו הוצב תמרור המציין אותה.
מעבר חצייה - חלק הכביש המסומן כמיועד לחצייתו ע"י הולכי רגל.
מתן זכות קדימה - מתן אפשרות לעוברי דרך אחרים שלהם נקבעה זכות קדימה, להתקדם בדרך בלי לעצור, להמתין, לשנות את מהירותם או לסטות מקו התקדמותם.
קצין משטרה - מפקד משטרת מחוז או ראש מחלקת תנועה במטה בארצי של משטרת ישראל או נציגם לעניין הנדון.

פרט והסבר על ההבדלים בנושאים הבאים וציין לפחות דוגמא אחת על ההבדלים שצינת:

א. מהי פקודה ומי רשאי לקבוע פקודות ?
ב. מהי תקנה ומי רשאי לתקן תקנות ?
ג. מהם נהלי רישוי וצווים ומי רשאי לקבוע אותן ?

א- פקודה היא חקיקה ראשית.

- החקיקה מתבצעת רק בכנסת ברוב המקרים החקיקה יוזמת אותה ממשלת ישראל, מציעה את החוק לכנסת על מנת לאשרו, והכנסת דנה בחוק במליאה ועל מנת שיתקבל החוק רק לאחר שהתקבל רוב של המליאה בשלוש קריאות.
- בין כל קריאה מועבר החוק לדיון בוועדה מתאימה.
- בגלל ריבוי החקיקה המוצעים בכנסת ולעתים חוסר מקצועיות ואינטרסים שונים מחוקקים את החוק במסגרת בלבד מבלי לציין פרטים לעומק, במקביל החוק מאציל סמכויות לשרי הממשלה באותו משרד עליו הם מנויים להתקין חקיקת משנה והם
- א- תקנות, צווי הפיקוח על שירותים ומצרכים. ג- כמו כן להאציל סמכויות לרשויות מקומיות ולהתקין חוקי עזר.
- לאחר שהחוק התקבל בכנסת ישראל מתפרסם החוק ברשומות.
- בהצעת חוק פרטית של חברי כנסת שאינם שרים בממשלת ישראל מחובת הכנסת לקבל בהצבעה בהצעת חוק זו רוב בקריאה טרומית בכדי לאשר את קבלת הצעת החוק הפרטית על מנת לדון בהצעת החוק.
- חוקים שהתקבלו בכנסת ישראל הינם הוראות רשמיות ונורמות משפטיות המחייבות תפקידם:
 - א. להגן על שלום תושבי המדינה.
 - ב. יסודות למערכות יחסי גומלין בין המדינה לתושבי המדינה.
 - ג. קביעת כללים להתנהגות וזכויות הפרט בהתייחסות לכלל.
 - ד. זכויות וחובות של כל אזרחי ותושבי מדינת ישראל.
 - ה. קביעת יסודות לשלטון וניהול תקין.

ההבדלים

חקיקה ראשית בדיני תעבורה

- א- החקיקה הראשית לעניין דיני תעבורה בדרכים נקראת פקודת התעבורה, לחוקק, לבטל, או לשנות יכולה רק הכנסת בלבד.
- ב- החקיקה הינה מסגרת בלבד מבלי לרדת לפרטי פרטים בחיקוקה, המסגרת שחוקקה מאצילה סמכויות לשר התחבורה להתקין תקנות בהתאם לסעיפים שמעוגנות בפקודה לדוגמא: א- סמכויות להסדיר רישוי רכב. ב- סמכות להסדיר רישוי נהגים.
- הפקודה אומצה על ידי מועצת העם, ובשנת 1961 שונתה לנוסח חדש. בפקדה קיימים 9 פרקים עם 84 סעיפים ואחת עשרה תוספות.

הפרקים בפקודה

1- מבוא - 2-רישוי ורישום- 3- פטורים- 4 - סדרי דין ושפיטה- 5 - מעצר וברירת קנס. 6- פסילות רישיון והאיסור לשימוש ברכב- 7- עבירות ועונשיו - 8 – תקנות וחוקי עזר. 9 - שונות.

חקיקת משנה בדיני תעבורה - (התקנות)

1. חקיקות המשנה הינן תקנות בנושאי תעבורה, לעניין צווי פיקוח על שירותים ומצרכים וחוקי עזר עירוניים, הכנסת היא שמאצילה סמכות לקביעת חקיקת משנה, את התקנות מנסחים מומחים מקצועיים ממשרד התחבורה בכפוף לאחראיות שר התחבורה, על פי הוראות החוק חקיקת המשנה אינה סותרת את או נוגדת את חוק המסגרת, רק לאחר פרסומם ברשומות מקבלות תוקף, קיימות 590 ושולשה עשר תוספות .
2. התקנות: 1- כללי 2 - הדרך והתנועה 3- נהגים - 4- כלי רכב - 5- אוטובוסים- 6- מוניות 7- שיטת הניקוד- 8- המצאת רישיון לאחר פסילה- 9- תנועת בין לאומית- 10- סדרי בטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים - 11- רשות פיקוח- 12- הוראות שונות.
3. הבדלים בין חקיקה ראשית לחקיקה משנית.1- חקיקה ראשית נחקקת ע"י כנסת ישראל, חקיקת משנה נחקקת ע"י שר התחבורה, או פקיד בכיר העובד במשרד התחבורה, או ע"י רשות מקומית בדבר תקנות חוקי עזר עירוניים.
4. חקיקה ראשית היא חקיקת מסגרת אך אינה יורדת לפרטי פרטים, לעומתה חקיקת משנה מפרטת את החוק לפרטי פרטים.
5. לחקיקה הראשית יש כ- 84 סעיפי חוק ועשרה תוספות לעומתה חקיקת משנה שהיא בעצם תקנות התעבורה ומונה כ- 590 תקנות ושלושה עשר תוספות.
6. בית המשפט מוגבל בלדון על ערור חקיקה ראשית עקב העיקרון בהפרדת הראשיות.בסמכות בית המשפט לבטל תקנת משנה אם הוכח שקיים בתקנת משנה פגם או סתירה, או קיימת בה חריגה או נוגדת או הותקנה ממה שחוקק במסגרת החקיקה, כמו ניתן לבטלה אם הותקנה ע"י אדם שאין בסמכותו לחוקקה.

נהלי רישוי

- א. הנהל בא להגן על זכויות האזרח ולמנוע חוסר אחידות.
- ב. לא מאפשר לפקיד באגף הרישוי לחרוג מהנהל.
- ג. מחייב את האזרח לעמוד בנהל.
- ד. מאפשר שוויון בין כל מקבלי השירות.
- ה. הנהל אינו חורג מפקודות ותקנות התעבורה.
- ו. נהלים : הינם הוראות משרדיות שתכליתם להגשים מדיניות ומטרות הנקבעים ע"י הדרג ז. הניהולי הבכיר באמצעות הפעלת סדרי ניהול וארגון לביצוע.
- ח. עדכון שינוי בנהלים בהתאם לצרכים , או ביטול נהלים קודמים , או חלק מהם.

נהלי הרישוי נועדו:

- א. להביא לידי תקשורת נאותה ודפוסית עבודה אחידים בכל יחידות הרישוי.
- ב. נהלי הרישוי המהווים נהלים פנימיים של רשות הרישוי אינם מפורסמים ברשומות אלא רק בקובץ נהלים פנימיים.
- ג. הם חייבים להיות מבוססים על סעיפי פקודת התעבורה, התקנות, והצווים ואינם נוגדים את הוראות התעבורה.

מבנה הוראת נוהל

כללי:

- א. מטרת ההוראה.
- ב. הבסיס החוקי להוראה.
- ג. החוק, התקנה, החלטת הגורם המוסמך.
- ד. הגורמים שעליהם חלה ההוראה.
- ה. המועד שבו תכנס ההוראה לתוקפה.
- ו. הגורם שעליו חלה האחריות הראשונית למעקב אחר ביצוע ההוראה.
- ז. צווים הוראת שעה היא חיקוק שתוקפו הוגבל בזמן מראש. זאת, להבדיל מיתר החוקים והתקנות, שעומדים בתוקף כל עוד לא בוטלו או תוקנו.
- ח. שר התחבורה, באישור הממשלה, לקבוע מחיר מזערי למצרך או לשירות.
- ט. על אף הוראות סעיף רשאי שר התחבורה יחד עם שר האוצר לקבוע בצו שיעור שבו מותר יהיה להעלות את מחירם של כלל המצרכים והשירותים שחוק זה חל עליהם או של מרביתם.

"מחיר" – מחירו של מצרך או שכרו של שירות, בין בכסף ובין בתמורה אחרת לרבות תנאי הספקה או אשראי, וכן כל תנאי אחר, שקבעו השרים באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, שיש בו כדי להשפיע על מחירו של מצרך או על שכרו של שירות.

- (1) לא ימכור אדם במהלך עסקו מצרך ולא יעשה במהלך עסקו שירות במחיר העולה על המחיר הקובע; נקבע למצרך או לשירות מחיר קובע שאינו מחיר מרבי, לא ימכור אדם במהלך עסקו את המצרך ולא יעשה אדם במהלך עסקו את השירות, אלא באותו מחיר;
 - (2) נקבע למצרך או לשירות רווח מרבי כאמור בחוק לא ימכור אדם במהלך עסקו אותו מצרך או לא יעשה במהלך עסקו אותו שירות במחיר שיש בו למוכר או לעושה השירות יותר מהרווח שנקבע;
 - (3) נקבע למצרך או לשירות מחיר מזערי כאמור בחוק לא ימכור אדם במהלך עסקו את המצרך או לא יעשה אדם במהלך עסקו את השירות, במחיר הנמוך מן המחיר המזערי.
- מאסר שלוש שנים או קנס .** העובר על הוראת החוק, דינו –

דוגמאות לפקודה

א- הגדרה בפקודה- "דרך" - לרבות כל מסילה, דרך, רחוב, סמטה, ככר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות לעבור בהם.

ב- רישיון נהיגה לקטין

לא יינתן רישיון נהיגה לאדם שלא מלאו לו שמונה עשרה שנה, אלא ששר התחבורה רשאי בתקנות, להתיר, בתנאים או ללא תנאי, לייתן רישיון נהיגה בסוגים מסוימים שלכלי רכב מנועיים למי שמלאו לו שש עשרה שנה ואולם לעניין רישיון נהיגה לרכב פרטי, לא יינתן רישיון לאדם שלא מלאו לו 16 שנים ותשעה חודשים, אלא אם כן השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, קבע גיל אחר, נתעורר ספק לגבי הגיל, רשות הרישוי היא המחליטה.

דוגמאות לתקנה

א- הגדרה בתקנה-

"מתן זכות קדימה" - מתן אפשרות לעוברי דרך אחרים שלהם נקבעה זכות קדימה, להתקדם בדרך בלי לעצור, להמתין, לשנות את מהירותם או לסטות מקו

התקדמותם;

א- תוכנית לימודים.

1- רשות הרישוי רשאית לקבוע לבית ספר תוכנית לימודים.

2- קבעה רשות הרישוי תוכנית לימודים כאמור, חייב בעל בית ספר וכל מורה מוסמך להורות נהיגה

לפי התוכנית, אך מותר להם להוסיף על התוכנית.

דוגמאות לנהל

א. בתקנה נקבע שרשות הרישוי רשאית לקבוע לבית ספר לנהיגה תוכנית לימודים וקיימת חובה הן על ביה"ס לנהיגה והן על מורה הנהיגה המוסמך להורות נהיגה לפי התוכנית שנקבעה ולעניין זה טופס שנקרא "כרטיס תלמיד" שיתאים לדרגה כפי שיפורט בהוראתי זו שיצורף לטופס בקשה לרישיון נהיגה רש/ל/18 הכולל גם בדיקת כושר הראייה וגם בדיקה רפואית. - הוראה זו נכנסת לתוקף עם הפצתה וכל ההוראות הקודמות בטלות.

ב. נוהל חדש, בהקשר לשטחו של בית ספר לנהיגה, וכיום, בית ספר ששטחו לפחות 16 מ"ר יכול להכיל עד 10 מורים, (ולא כלי רכב כפי שהיה קודם), בית ספר ששטחו 30 מ"ר יהיה ללא הגבלת מספר המורים.

ג. ההחלטה בדבר מיקום בלם היד לא הייתה מעולם כתובה בנוהל ולפיכך הוחלט, כי לא משנה מיקומו, בין אם הוא חשמלי או מכני, בין אם הוא בצד שמאל למטה, ובין אם הוא בצד הנהג למעלה, אין צורך להעביר את בלם היד לקרבת המורה/בוחר ויינתן אישור הפעלה כחוק.

ד. דוגמא א- לצו שעה.

ה. צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים החלת החוק על שירות למבחן נהיגה, קביעת רמת הפיקוח וקביעת מחיר מרבי בתוקף לחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, ובהמלצת ועדת המחירים לפי החוק, אנו מצווים לאמור:

הגדרות

1. בצו זה – "מורה לנהיגה" – בעל רישיון להוראת נהיגה לפי סעיף 16(א) לפקודת התעבורה
2. "נבחן" – מי שמבצע בחינה מעשית בנהיגה לפי סימן ד' בפרק השני לחלק ג' בתקנות התעבורה
3. "רכב פרטי", "רשות הרישוי" – כהגדרתם בפקודת התעבורה;

"שירות למבחן נהיגה"

- (א) העמדה לרשות הנבחן של רכב פרטי לצורך שימוש בו בעת בחינת הנהיגה המעשית, ובלבד שהתקיימו בו כל אלה:
- (1) הרכב במצב תקין.
 - (2) רישיון הרכב בתוקף ומצוין בו שהרכב הוא רכב ללימוד נהיגה.
 - (3) התקיימו ברכב הוראות פקודת ביטוח רכב מנועי זה, לעניין השימוש ברכב לצורך בחינות נהיגה.
 - (4) בדיקת מסמכי הנבחן שדורשת רשות הרישוי לצורך עריכת המבחן והגשתם לרשות הרישוי כפי שהורתה בצירוף הוכחה כי שולמו האגרות הנדרשות.
 - (5) קביעת מועד לבחינת הנהיגה המעשית, לרבות שינויים בו.
 - (6) השתתפות בבחינת הנהיגה המעשית אם הורתה על כך רשות הרישוי.
 - (7) החוק יחול על שירות למבחן נהיגה ברכב פרטי.

קביעת מחיר מרבי דוגמאות:

- א. המחיר המרבי שרשאי מורה לנהיגה לגבות מנבחן בעד שירות למבחן נהיגה ברכב פרטי יהיה כמפורט להלן:
 - ב. המחיר נקבע על פי תקופות היום מחיר העמדת רכב למבחן 229 שח חתומים על הצו שר התחבורה ושר האוצר.
- דוגמא ב- לצו שעה.
- "שכר הסעה" - שכר ההסעה המרבי לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים שכר מקסימלי להסעה במונית.

פרט האמור לעניין פסילת רישיון נהיגה על פי פקודת התעבורה:
א. פרט והסבר את הפקודה בעניין פסילת רישיון נהיגה מלנהוג ברכב ללא רשות בעליו.
ב. פרט את הפקודה לעניין הפסילה למי שאין רישיון נהיגה ולבעל רישיון נהיגה תקף

איסור לנהוג בלי רישיון נהיגה

א. לא ינהג אדם רכב מנועי, אלא אם הוא בעל רישיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, שניתן על פי פקודה זו, ולא ינהג אדם, אלא בהתאם לתנאי הרישיון זולת אם פוטר מחובת רישיון נהיגה ובמידה שפוטר.
ב. בעל רכב ומי שהשליטה על הרכב בידו לא ירשה לנהוג ברכב למי שאינו רשאי לפי סעיף הפקודה לנהוג בו, ובלבד שלא יהיה בעל רכב או מי שהשליטה על הרכב בידו, אחראי בעד נהיגתו על ידי אדם שאינו רשאי לנהוג בו, אם הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי שאותו אדם לא יוכל לנהוג ברכב.

הנוהג ברכב ללא רשות בעלו

א. הנוהג ברכב ללא רשות של בעלו או של המחזיק כדין ברכב, ובלי שהנוהג הוא בעל רישיון נהיגה תקף לאותו סוג רכב, ייפסל בפועל מלהחזיק או מקבל רישיון נהיגה לתקופה **שלא תפחת משלוש שנים**, בנוסף על כל עונש אחר שיפסוק בית המשפט, ובלבד שאם החליט בית המשפט להטיל פסילה לתקופה קצרה מזו יפרש בפסק דינו את הנימוקים להחלטתו.
ב. על פי הפקודה אדם שאינו בעל רישיון נהיגה לא יחול על מי **שתוקף רישיונו פקע** תוך שנה אחת לפני ביצוע העבירה מחמת אי-תשלום אגרת הרישיון.
ג. היה הנוהג כאמור בעל רישיון נהיגה תקף לאותו סוג רכב, ייפסל, בנוסף על כל עונש אחר שיפסוק בית המשפט, פסילה בפועל מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת מששה חדשים, ובלבד שאם החליט בית המשפט להטיל פסילה בפועל לתקופה קצרה מזו יפרש בפסק דינו את הנימוקים להחלטתו.
ג. בעל רכב או מי שבידו השליטה על רכב, אשר הרשה לאדם אחר לנהוג בו ביודעו שהאדם איננו בעל רישיון נהיגה לאותו סוג רכב, דינו - מאסר שלוש שנים בפועל עם או בלי **קנס של 100,000 שח**, ואם אותו **אדם היה קטין** שאיננו יכול לקבל רישיון נהיגה - **מאסר חמש שנים** עם או בלי **קנס של 100,000 שח**, ובנוסף לכך פסילה מקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה שלא **תפחת משלוש שנים**, אולם רשאי בית המשפט בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק דינו לפסוק מאסר על תנאי

הגדר על פי התקנות דרך המהירה, ודרך תנועתה, וציין איסורי נסיעה בדרך המהירה

פתיח:

דרך מהירה המבנה ההנדסי שלה מאפשר מהירות נסיעה גבוה יותר בשונה מדרכים שאינן עירוניות לכן היא מאופיינת לזרימת תנועה ואוסרת על סוגי רכב מסוימים והולכי רגל איסור כניסה.

הגדרה "דרך מהירה"

דרך שאיננה דרך עירונית, יש בה שני כבישים לפחות המיועדים לתנועת כלי רכב מנועיים בלבד, בני שני נתיבים לפחות לכל כיוון נסיעה, בין הכבישים מפריד שטח הפרדה, אין גישה לדרך מחצרים סמוכים ואין בה מפגשי מסילת ברזל או צמתים פרט להתמזגויות כבישים, ובכניסה לדרך מוצב תמרור המורה על "דרך מהירה".

א- דרך שאיננה דרך עירונית, יש בה שני כבישים לפחות המיועדים לתנועת כלי רכב מנועיים בלבד. המהירות המרבית 110 קמ"ש - על הנוהגים ברכב חובה לציית לנסוע במהירות שאינה עולה מעל המותר כפי שצוינה בתקנות ע"פ סוג הרכב, רשות תמרור מרכזית בהתייעצות עם מנהל האגף התנועה במשטרת ישראל רשאית להציב תמרור מהירות מיוחדת 120 קמ"ש.

ב- בעלת שני נתיבים לפחות לכל כיוון נסיעה, בין הכבישים מפריד שטח הפרדה בנוי

ג- אין גישה לדרך מחצרים סמוכים ואין בה מפגשי מסילת ברזל או צמתים אין בה מעברי חצייה פרט להתמזגויות כבישים, או מחלפים.

ד- בכניסה לדרך מהירה ממנה מוצב תמרור המורה על "דרך מהירה", משני צידי הדרך, כמו כן ביציאה ממנה מוצב תמרור המורה על קצה הדרך המהירה משני צדי הדרך.

ה- בכניסה מוצב תמרור המורה על מהירות 55 קמ"ש מי שאינו מורשה או אינו מסוגל לנסוע במהירות שצוינה בתמרור אסור לו להיכנס לדרך המהירה.

ו- איסור כניסה- לרכב הרתום לבהמה, לבהמה, להולכי הרגל, לרכב שאינו מנועי או לרכב שהוגדר כרכב איטי על פי התקנות.

ב- בדרך מהירה אסורה

1. העלאת נוסעים או הורדתם או עצירת רכב, העמדתו או חנייתו בכל מקום שבין הגדרות הקובעות את גבולות רצועת הדרך, אלא אם סומן אחרת.

2. קצין משטרה רשאי להתיר בכתב ובתנאים שייראו לו עצירת רכב בכביש לצורך ביצוע עבודות.

3. הוראות תקנות לא יחולו על עצירתו או העמדתו של רכב שהיה הכרח לעצרו ולהשאירו עומד באופן זמני על פני הכביש עקב קלקולו, ובלבד שנוהג הרכב יעשה את כל הדרוש כדי להסיעו לשולי הדרך במידת האפשר ולהרחיקו מהדרך בכלל במהירות האפשרית ולפנותו תוך 24 שעות

פרט והסבר על פי פקודה והתקנות האמור לעניין.
א. מהם ההבדלים בין נהיגה בדרכים עירוניות לדרכים שאינן עירוניות.
ב. ציין בתשובתך לפחות 10 דוגמאות להבדלים בדרכים אלה.

פתיח:

1. בדרך עירונית שטחים בנויים, מאוכלסים, תנועת הולכי רגל מצויה בהם, בתי ספר, גני ילדים, תחנות הסעה, אזורי בילוי ותעשייה.
2. בדרכים שאינן עירוניות המהירויות גבוהות יותר, מהירויות הדורשות הסתכלות רחוקה יותר, תכנון וקבלת החלטה להחלפת נתיבים, הבחנה בתמרורים, זיהוי צמתים, ותכנון האטה ועצירה מרחקי מעצירה מושפעים הנהג הרכב והדרך ומצב האקלים.

הגדרות רלוונטיות

הגדרה לדרך - לרבות כל מסילה, דרך, רחוב, סמטה, ככר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות לעבור בהם.

הגדרה ל- "דרך עירונית"

1. כל דרך בתחום המצוי בשטח שיפוטה של רשות מקומית או רשויות מקומיות הגובלות זו בזו ואשר בכניסה לאותו תחום מוצב תמרור שמשמעו, "כניסה לתחום דרך עירונית", ועד למקום שבו מוצב תמרור שמשמעו, "קצה תחום דרך עירונית".
2. מצוינת ע"י תמרור 424 ועד תמרור 425. בכל כניסה לדרך עירונית יוצב התמרור משני צידי הכביש והוא מציין כניסה לתחום דרך עירונית או דרכים עירוניות. תוקפו עד תמרור 425 המציין קצה תחום דרכים עירוניות צומת אינו מבטל תמרור "כניסה לתחום דרך עירונית",
3. החוק קבע בדרכים עירוניות המהירות המרבית הינה 50- קמ"ש.
4. תמרור מהירות מיוחדת 426 בדרך עירונית יוצב משני צידי הכביש כוחו יפה עד תמרור המבטל 427 או צומת.
5. תמרור 222 - אזור מתון תנועה מהירות מיוחדת. תוקפו עד תמרור 223. אינו מתבטל ע"י צומת.
6. תמרור 220 - רחוב משולב מהירות מיוחדת. תוקפו עד תמרור 221. אינו מתבטל ע"י צומת.

מהירות נסיעה מרבית בדרך עירונית

- א. 50 קמ"ש רכב מנועי, אוטובוס, ואוטובוס זעיר הוצב תמרור מיוחדת כמצוין התמרור
- ב. 50 קמ"ש רכב מסחרי ורכב עבודה שמשקלם המותר עולה על 12.000 ק"ג וטוילית הוצב תמרור מהירות מיוחדת כמצוין בתמרור ולא יעלה על 50 קמ"ש.
- ג. 40 קמ"ש רכב איטי טרקטור ומכונה ניידת הוצב תמרור מהירות מיוחדת כמצוין בתמרור ולא יעלה על 40 קמ"ש.
- ד. 50 קמ"ש רכבת מקומית.

- ה. טרקטור משא: מהירות מרבית בטרקטור משא לא תעלה על 40 קמ"ש.
- ו. יחידת הינע חיצונית לכיסא גלגלים, קלנועית מהירות מרבית 12 קמ"ש
- ז. רכי-נוע מהירות מרבית אינה העולה על 13 קילומטר לשעה.
- ח. אופניים עם מנוע חשמלי מהירות מרבית של 25 קמ"ש.
- ט. גלגיוע (קורקינט) מהירותו המרבית אינה עולה על 25 קמ"ש.

הגדרה ל- "דרך שאינה עירונית. דרך שאינה עירונית היא כל דרך שאינה מסומנת בתמרור כדרך עירונית.

1. מצוינת ע"י תמרור 425 הממוקם משני צידי הכביש ומציין כניסה לתחום דרך שאינה עירונית. צומת אינו מבטלו תוקפו עד תמרור 424 (תחום דרך עירונית), או תמרור 216 (דרך מהירה).
2. המהירות המרבית המותרת בדרך שאינה עירונית
- א. 80 קמ"ש לרכב מנועי, אוטובוס, ואוטובוס זעיר הוצב תמרור מיוחדת כמצוין התמרור אם דרך זו מחולקת לאורכה על ידי שטח הפרדה בנוי המהירות המרבית בה הינה 90 קמ"ש.
- ב. 80 קמ"ש רכב מסחרי ורכב עבודה שמשקלם המותר עולה על 12.000 ק"ג וטיולית,
- ג. הוצב בדרך שאינה עירונית תמרור מהירות מיוחדת כמצוין בתמרור ולא יעלה על 80 קמ"ש.
- ד. בכל דרך שאינה עירונית 40 קמ"ש, רכב איטי טרקטור ומכונה ניידת הוצב תמרור מהירות מיוחדת כמצוין בתמרור ולא יעלה על 40 קמ"ש.
- ה. 70 קמ"ש רכבת מקומית הוצב תמרור מהירות מיוחדת כמצוין בתמרור עם שטח הפרדה בנוי מהירות מרבית 70 קמ"ש.
- ו. 40 קמ"ש רכב איטי טרקטור ומכונה ניידת הוצב תמרור מהירות מיוחדת כמצוין בתמרור ולא יעלה על 40 קמ"ש עם שטח הפרדה בנוי מהירות מרבית 40 קמ"ש.

הגדרה ל- "דרך מהירה"

- א. דרך שאינה דרך עירונית, יש בה שני כבישים לפחות המיועדים לתנועת כלי רכב מנועיים בלבד, בני שני נתיבים לפחות לכל כיוון נסיעה, בין הכבישים מפריד שטח הפרדה, אין גישה לדרך מחצרים סמוכים ואין בה מפגשי מסילת ברזל או צמתים פרט להתמזגויות כבישים, ובכניסה לדרך מוצב תמרור המורה על "דרך מהירה".
- ב. בכניסה "לדרך מהירה". יוצב תמרור 216 משני צדי הדרך כוחו עד לתמרור 217 או 424 יוצב משני צידי הדרך.
- ג. בכניסה "לדרך מהירה". יוצב תמרור 218. דרך לרכב מנועי שמסוגל ומורשה לנוע, במהירות שאינה פחותה מזו שצוינה בתמרור בקמ"ש, כוחו יפה: עד לצומת הבא או עד לתמרור 217, יוצב משני צידי הדרך.
- ד. אסורה הכניסה להולכי רגל, לאופניים, לרכב איטי, לעגלות יד, לבעלי חיים.
- ה. באחרונה עדכון לתקנות הוסרה המילה רכב איטי וצוין " רכב שאינו מסוגל ואינו מורשה לנוע במהירות העולה על 60 קמ"ש

המהירות המרבית המותרת בדרך שאינה עירונית

- א. 110 קמ"ש לרכב מנועי ולאוטובוס זעיר הוצב תמרוך מיוחדת כמצוין התמרוך, אוטובוס מהירות מרבית 100 קמ"ש הוצב תמרוך מהירות מיוחדת כמצוין בתמרוך ולא יעלה על 100 קמ"ש.
- ב. 80 קמ"ש רכב מסחרי ורכב עבודה שמשקלם המותר עולה על 12.000 ק"ג וטיולית.
- ג. הוצב תמרוך מהירות מיוחדת כמצוין בתמרוך ולא יעלה על 80 קמ"ש.
- ד. בכל דרך שאינה עירונית 40 קמ"ש, רכב איטי טרקטור ומכונה ניידת הוצב תמרוך מהירות מיוחדת כמצוין בתמרוך ולא יעלה על 40 קמ"ש.
- ה. 70 קמ"ש רכבת מקומית הוצב תמרוך מהירות מיוחדת כמצוין בתמרוך עם שטח הפרדה בנוי מהירות מרבית 70 קמ"ש.
- ו. רכב איטי טרקטור ומכונה ורכבת מקומית סגורה בפניו.

דוגמאות להבדלים בדרכים אלה

השווה ושונה:

- קיים שוני גדול בין דרך עירונית לדרכים שאינן עירוניות.
- התשתית שונה אין מדרכות רוב הדרכים ללא תאורה.
- ריבוי כלי רכב הנוסעים במהירות גבוהה, כלי רכב משא רבים, הגעה לצמתים במהירות גבוהה.
- כבישים דו סטריים עם נתיב אחד לכל כיוון ולעתים שני נתיבים או יותר באותו כוון נסיעה.
- כבישים צרים עם שוליים צרים, צפיפות תנועה בהתמזגויות.
- ביציאה מכבישים מהירים נאלצים להתאים את מהירות הנסיעה.

השפעת המהירות על הנהג והרכב:

- בדרכים שאינן עירוניות הנסיעה היא במהירויות גבוהות יותר לעומת הדרך העירונית, קיימות השפעות והן:
 - הנהג נדרש לקלוט מידע רב בפרק זמן קצר לעומת הדרך העירונית.
 - הנהג נדרש למיומנות גבוהה בפעולות שליטה בתפעול הרכב.
 - פעולה שגויה בתפעול הרכב עלולה לגרום לנהג סטייה מנתיב הנסיעה, זריקה לשול הדרך.
 - מרחקי העצירה גדלים ביחס למהירות הנסיעה.
 - הנהג נדרש לשמור רווח גדול מאשר בנסיעה בדרך עירונית, ברווח לפניו, לאחור ומהצדדים.
 - בכבישים אלה נוסעים סוגי רכב בגדלים שונים, דבר המאלץ את הנהג להתחשב במיקום הרכב בכביש.
 - הרכב תקלה ברכב הנגרמת בגלל בעיה מכאנית גורמת לסכנה עקב המהירות הגבוהה כגון- תקר או פיצוץ באחד מצמיגי הרכב, תקלה במערכת הבלמים או במערכת ההגוי בלאי מואץ של הבלמים והצמיגים.
 - כוח גדול יותר הפועל על הרכב בפניות חדות או בעקומות, כל סטייה קלה ברכב גורמת לסטייה גדולה בכביש.
 - רוחות צד חזקות עלולות לגרום לסטיית הרכב, זרזי החלקה מקטינים את אחיזת הרכב בכביש. ועוד....

לעניין האחריות הפלילית, את מי רואים כאחראי לביצוע עבירת התעבורה
באם הנהג לא מזוהה.
א. הגדר לעניין זה "בעל".
ב. שיעור הקנס אם הרכב רשום על שם תאגיד.

אשמה היא קיומה של אחריות פלילית למעשה המהווה עבירה.

החוק מתייחס לנהיגה רשלנית ברכב או רכיבה בדרך ציבורית, הפעלה רשלנית ופזיזה (סעיף 338 לחוק העונשין), קובע שורה של פעולות שביצוען באופן רשלני או נמהר מהווה עבירה פלילית של מעשי פזיזות ורשלנות, אשר עלולים לגרום לחבלה או לסכן חיי אדם. העונש על ביצוע עבירות מסוג זה יכול להגיע עד שלוש שנות מאסר, ועל כן הן נחשבות בגדר עוון ורשלנות ולא כעבירת פשע.

על פי הפקודה אחריות בעל הרכב

1. נעשתה עבירת תעבורה ברכב, רואים את בעל הרכב כאילו הוא נהג ברכב אותה שעה או כאילו העמידו או החנה אותו במקום שהעמדתו או חנייתו אסורה על פי חיקוק, לפי העניין, זולת אם הוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו כאמור או אם הוכיח למי מסר את החזקה ברכב (להלן – המחזיק) או הוכח שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו.
2. הוכיח בעל הרכב למי מסר את החזקה ברכב תחול החזקה האמורה על המחזיק.
3. צ הוכיח המחזיק כי מסר את החזקה ברכב לאדם אחר, תחול החזקה האמורה בסעיף קטן על אותו אדם.

חובת פיקוח של בעל הרכב.

- א. בעל רכב או מי שהשליטה על הרכב בידו חייב לפקח ולעשות כל שניתן כדי למנוע ביצוע עבירה המנויה בתוספת השמינית בידי אדם הנוהג ברכב ברשותו והמבצע בעבורו עבודה או שירות.
- ב. נעברה עבירה המנויה בתוספת השמינית בידי אדם כאמור חזקה כי בעל הרכב הפר את חובתו לפי הסעיף הקטן האמור, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

א- הגדרה לעניין זה "בעל"

"בעל" - אחד מאלה:

1. הבעל הרשום ברישיון הרכב.
2. לעניין רכב שיש עליו הסכם שכירות או הסכם של מקח-אגב-שכירות או הסכם מכר - האדם המחזיק ברכב מכוח ההסכם
3. לעניין רכב הרשום על שם חבר בני אדם - מנהל פעיל, שותף או עובד מנהלי בכיר בחבר, האחראים לאותו רכב.
4. לעניין רכב הרשום על שם קטין או חסוי כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, הורו או מי שמונה אפוטרופסו, לפי העניין.
5. הבעל הרשום שמפעיל רכב אוטונומי

חובת פיקוח של בעל הרכב.

- א. בעל רכב או מי שהשליטה על הרכב ביזו חייב לפקח ולעשות כל שניתן כדי למנוע ביצוע עבירה המנויה בתוספת השמינית בידי אדם הנוהג ברכב ברשותו והמבצע בעבורו עבודה או שירות.
- ב. נעברה עבירה המנויה בתוספת השמינית בידי אדם כאמור בסעיף קטן (א) חזקה כי בעל הרכב הפר את חובתו לפי הסעיף הקטן האמור, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
- ג. אחריות פלילית ואזרחית שמורה, שום דבר האמור בפקודה זו לא יגרע מכל אחריות פלילית או אזרחית של נהג או של בעל רכב מכוח כל דין בר-תוקף אותה שעה, ובלבד שלא יענש אדם פעמיים על אותה עבירה. שיעור הקנס אם הרכב רשום על שם תאגיד.
- ד. השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להכריז, בצו שיפורסם ברשומות, על עבירת תעבורה כעל עבירת קנס.
- ה. שר התחבורה יקבע בצו את שיעור הקנס לכל עבירת קנס ולכל עבירת קנס חוזרת או נוספת שעבר אותו אדם, ובלבד ששיעור הקנס לא יעלה על 2,900 שקלים חדשים לגבי עבירה ראשונה ועל 4,300 שקלים חדשים לגבי עבירה חוזרת או נוספת, ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה בהתחשב בנסיבות ביצועה.
- ו. נעברה ברכב עבירת קנס, למעט עבירת חניה, ובעל הרכב או מי שהוכח כי הוא המחזיק לפי סעיף בפקודה הוא תאגיד, יהא שיעור הקנס בשל עבירת הקנס גבוה פי ארבעה מן השיעור שנקבע לאותה עבירה אלא אם כן האחריות אינה חלה על תאגיד כאמור, לפי הפקודה.

- ציין האמור בפקודה ובתקנות התעבורה לנושא נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול.
- הגדר משקה משכר. מיהו שיכור, סם מסוכן.
- איזה עונשים יוטלו על הנוהג ברכב או הממונה על הרכב המסרב לבצע בדיקת נשיפה דם או שתן.
- מה רשאי שוטר על פי החוק לעשות לנוהג רכב הנוהג בשכרות ?

הצעה לפתרון :

פתיח:

עבירת נהיגה בשכרות היא מהעבירות החמורות בנהיגה, לצדעבירה זו עונשים כבדים מאוד, העבירה גוררת בין היתר ענישת מימום שנתיים ואף יותר מכך. יציין נהיגה תחת השפעת אלכוהול אלכוהול, פוגעות במידה ניכרת בתפקודי הנהיגה. אלכוהול משפיע על כלל הנהגים משתיית מנת משקה ראשונה. הסיכוי להיות מעורב בתאונת דרכים בגין נהיגה בהשפעת אלכוהול עולה באופן ניכר, האלכוהול שנספג מהר מאוד דרך מערכת העיכול ומגיע במהירות למחזור הדם ומשם למערכת העצבים המרכזית במוח.

להלן כלל הוראות החוק לעניין האלכוהול

לא ינהג אדם ברכב כשהוא נתון תחת השפעתם של סמים או משקאות משכרים.

1. שיכור אחד מאלה :

- א. מי ששותה משקה משכר בעת נהיגה או בעת שהוא ממונה על הרכב .
* לעניין זה ממונה על הרכב הוא מורה לנהיגה בעת הוראת נהיגה או מלווה ע"פ חוק לנהג חדש צעיר לצורך חובת הליווי.
- ב. מי שבגופו מצוי סם מסוכן או תוצרי חילוף חומרים של סם מסוכן.
- ג. מי שבגופו מצוי אלכוהול בריכוז גבוהה מהריכוז שקבע שר התחבורה, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת.
- ד. מי שנמצא תחת השפעת משקה משכר שהריכוז בו עולה על 240 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אוויר נשוף או 50 מ"ג אלכוהול ב-100 מ"ל של דם.

ה. ערכי אלכוהול לאוכלוסיה מיוחד

מי שנמצא תחת השפעת אלכוהול, שלפי דגימת נשיפה, בגופו מצוי אלכוהול בריכוז העולה על 50 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אוויר נשוף, או לפי דגימת דם – בריכוז העולה על 10 מ"ג אלכוהול ב-100 מ"ל של דם הוראות אלו חלות גם על:

1. מי שנחשב לנהג חדש.
2. לנהג שטרם מלאו לו 24 שנים.
3. לנהג ברכב מסחרי או ציבורי מעל 3500 ק"ג.
4. מורה נהיגה / בוחן / מלווה.

הגדרה – משקה משכר:

משקה שריכוז האלכוהול בו גבוה מהריכוז שקבע שר התחבורה בהתייעצות עם שר הבריאות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת לעניין זה רישום ריכוז האלכוהול ע"ג מכל משקה יהיה ראיה לכאורה לריכוז האלכוהול המצוי במשקה.

הגדרה לסם מסוכן:

כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים, למעט סם שקבע שר הבריאות ובתנאים שקבע.

סמכויות השוטר על פי הפקודה:

- שוטר רשאי לדרוש מנהג רכב או ממונה על הרכב שהיה מעורב בתאונת דרכים או שיש לשוטר חשד סביר כי הוא שיכור, לתת דגימה לשם בדיקת ריכוז האלכוהול או סם מסוכן בגופו.
- **גם בהעדר חשד סביר**, הדגימה תעשה ע"י שוטר ברכב בו נהג או בכל מקום אחר שהורה השוטר באמצעות מכשיר המראה ריכוז אלכוהול.
- **גם בהעדר חשד סביר**, דגימת רוק תעשה ע"י שוטר, ברכב בו נהג או בכל מקום אחר שהורה השוטר. לא יורשע אדם רק מדגימת רוק.
- **כשיש חשד סביר להמצאות סם או אלכוהול בגופו**, גם שנוהג הרכב או הממונה מחוסר הכרה, בדיקה זו תעשה ע"י בעל מקצוע רפואי במעבדה או במוסד רפואי.
- **השוטר יסביר** לנהג את מטרת נטילה הדגימה, יבקש את הסכמתו, ויסביר לו את המשמעות המשפטית של סירוב לתת בדיקה.
- הדגימה תיעשה באופן ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבוד האדם, על פרטיותו ועל בריאותו, ובמידה המועטה האפשרית של פגיעה, אי נוחות וכאב.

נוהג רכב המסרב לבדיקה ייחשב שיכור

באם נוהג הרכב או הממונה על הרכב סירב למסור דגימה למעט דגימת רוק רואים אותו כמי שעבר עבירה של נהיגה בשכרות.

עיכוב לצורך נטילת דגימת דם, שתן או נשיפת אוויר:

- סמכות שוטר לעכב את האדם ממנו נדרשה הדגימה.
- הוראה זו לא תחול על נוהג ברכב או על ממונה על רכב שלא ניטלה ממנו דגימת דם בשל חשש לפגיעה בבריאותו.
- במקרה שלנהג יש בעיה רפואית לעשות הבדיקה על השוטר להזמין רופא למקום.

הליך האכיפה

- רשאי שוטר ליטול את רישיון הנהיגה או למסור לנוהג הרכב זימון להתייצב בפני קצין משטרה תוך 3 ימים לקבלת החלטות.
 - **היה לקצין משטרה** יסוד סביר כי יוגש כתב אישום נגד הנהג שביצע את העבירה ינהג כך:
 - בעבירה שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם או רכוש שניזוק – רשאי הקצין לפסול את הנהג מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 60 יום.
 - בעבירת נהיגה תחת השפעת משקאות או סם – רשאי לפסול מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 30 יום.
 - במקרים בהם לא הופיע אדם בפני קצין משטרה במועד שזומן אליו רשאי קצין משטרה לפסול אותו מלהחזיק רישיון נהיגה גם בהעדרו לפי הפרוט הכתוב מעלה.
- רשאי קצין משטרה** כשיש לו יסוד סביר שיוגש כתב אישום נגד הנהג למסור לו הודעת **איסור שימוש ברכב** בו נהג לתקופה של 30 יום. ואם במהלך שלוש שנים קיבל הודעה של איסור שימוש ברכב בו נעברה העבירה רשאי לפסול ל-60 יום

עונשים בעבירות שכרות

סעיף 62 לפקודת התעבורה - העובר אחת העבירות האלה, דינו – **מאסר שנתיים** או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין) ואם העבירה היא עבירת קנס שדן בה בית המשפט – קנס פי 1.25 מהקנס האמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, ואם הוא בעל היתר הפעלה כהגדרתו בסעיף 16ד – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק האמור:

(3) הוא שיכור בהיותו נוהג רכב, או בהיותו ממונה על הרכב, בדרך או במקום ציבורי; לענין זה, "שיכור" ו"ממונה על הרכב" – כהגדרתם בסעיף 64ב.

פסילת מינימום בשל נהיגה בשכרות

סעיף 39 א לפקודת התעבורה

הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיף 62(3), דינו – בנוסף לכל עונש אחר – פסילה מקבל או מהחזיק רישיון **נהיגה לתקופה שלא תפחת משנתיים**, ואם כבר הורשע על עבירה זו בשנה שקדמה לאותה עבירה – פסילה לתקופה שלא תפחת מארבע שנים; אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר.

סמכות בית המשפט לפסול רשיון

35. הורשע אדם בעבירת תעבורה או בעבירה לפי חוק אחר הכרוכה בנהיגה ברכב, רשאי בית המשפט שהרשיעו, או שנתן, גם אם לא הרשיעו, צו שירות לפי סימן ד'1 לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן – צו שירות), או צו מבחן לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן – צו מבחן), נוסף על כל עונש אחר במקומו, לפסול אותו מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה, לצמיתות או לתקופה מסוימת או עד שיתמלאו התנאים שקבע בית המשפט ולחייבו לקבל הדרכה בנהיגה נכונה כפי שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת; לענין סעיף זה, רואים צו שירות או צו מבחן כעונש אחר אף אם ניתן ללא הרשעה.

פסילה על תנאי

36. (א) בית-המשפט רשאי, באין הוראה אחרת בפקודה זו, לפסול נאשם פסילה על תנאי מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה, ורשאי בית המשפט לקבוע שמקצתה של תקופת הפסילה תהיה על תנאי.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), אם נקבעה בחיקוק לגבי עבירה שעליה הורשע הנאשם פסילה לתקופת מינימום מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה (להלן בסעיף זה – תקופת מינימום), ייפסל בפועל ולא יורה בית המשפט כי הפסילה לתקופת המינימום, כולה או מקצתה, תהיה על תנאי, אולם אם הורשה בית המשפט בחיקוק להורות על פסילה לתקופה קצרה מתקופת המינימום רשאי הוא להורות כי התקופה שקבע או מקצתה תהיה על תנאי.

(ג) מי שנפסל על תנאי ייפסל בפועל אם תוך תקופה שנקבעה בגזר דינו, ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים, עבר אותה עבירה שעליה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה או עבירה אחרת שקבע בית המשפט בגזר הדין, והורשע בשל העבירה הנוספת תוך התקופה האמורה או לאחריה; התקופה ה

עבודה בבית חולים

362. בית משפט שהרשיע אדם בעבירת תעבורה, או שמצא שהוא ביצע עבירה כאמור ולא הרשיעו, רשאי לחייבו בצו שירות לבצע שירות לציבור, שיהיה, ככל האפשר, בבית חולים שבו מאושפזים פצועי תאונות דרכים; לענין זה, "שירות לציבור" ו"צו שירות" – כמשמעותם בסימן ד'1 לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

פרט את תקנות התעבורה לעניין נהג חדש

הגדרת נהג חדש

12א. (א) מי שניתן לו רישיון נהיגה ולא היה בידו קודם לכן רישיון נהיגה שאינו רישיון לנהוג באופנוע, בטרקטור או במכונה ניידת, יהיה נהג חדש למשך שנתיים מיום מתן הרישיון כאמור (בסימן זה – התקופה הבסיסית), או לתקופות נוספות בהתאם להוראות סעיף זה; תוקף רישיון הנהיגה שניתן לנהג חדש יהיה לשנתיים.

נהג חדש צעיר - נהג חדש שטרם מלאו לו 24 שנים

היתר נהיגה – רישיון נהיגה שניתן לנהג חדש צעיר

- (1) **הוגש נגד נהג חדש כתב אישום בשל עבירה מן העבירות המפורטות בתוספת השלישית, תוארך תקופת היותו נהג חדש עד תום ההליכים המשפטיים** בעניין האישום האמור.
- (2) **נמסרה לנהג חדש הודעת תשלום קנס** כמשמעותה בסעיף 228 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בשל עבירה מן העבירות המפורטות בתוספת השלישית, תוארך תקופת היותו נהג חדש עד תשלום הקנס, ואם ביקש להישפט על העבירה – עד תום ההליכים המשפטיים בעניין אותה עבירה.
- (3) **פקע תוקפו של רישיון הנהיגה של הנהג החדש לפני תום ההליכים המשפטיים או לפני תשלום הקנס, כאמור בפסקאות (1) או (2), לפי העניין, תחדש רשות הרישוי את רישיון הנהיגה שלו לתקופה נוספת של שנתיים.**
- (4) **נהג חדש שההליכים המשפטיים בעניינו, כאמור בסעיף קטן (ב), הסתיימו בלא הרשעה, יחדל להיות נהג חדש בתום התקופה הבסיסית או בתום ההליכים המשפטיים כאמור, לפי המאוחר.**
- (5) **הורשע נהג חדש בעבירה מן העבירות המנויות בתוספת השלישית, תוארך תקופת היותו נהג חדש בשנתיים נוספות ובלבד שעמד בהצלחה בבחינות ובבדיקות כפי שקבע השר; הארכת התקופה כאמור תימנה מתום התקופה הבסיסית או ממועד ההרשעה, ואם נגזרה פסילת רישיון בהרשעה כאמור – מתום תקופת הפסילה, לפי המאוחר. נהג חדש שהורשע בעבירה מהתוספת השלישית תוארך תקופת היותו נהג חדש בשנתיים נוספות בתנאי שיעבור את הבחינות והבדיקות שקבע השר. הארכת תחשב מתום שנתיים או מיום ההרשעה המאוחר ביניהם.**

עבירות תוספת שלישית

- איסור נהיגה ללא רישיון נהיגה
- משתמש ברכבו לעבירות עוון ופשע
- המסתייע ברכבו לביצוע עבירות מין
- אי עצירה לפני מפגש מסילת ברזל
- אי ציות להוראות הרמזור או תמרורי מתן זכות קדימה
- נהיגה תחת השפעת סמים או משקאות משכרים
- עקיפה
- מהירות הנסיעה
- אי הודעה על תאונות דרכים ואי הגשת עזרה
- עבירה שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל נפגע אדם או ניזוק רכוש
- כל עבירה שאורך הפסילה מעל 3 חודשים

חובת הליווי לנהג חדש

נהג חדש צעיר – חייב בביצוע תוכנית הליווי כל עוד טרם מלאו לו 24 שנים

- 20 שעות בדרך עירונית
- 15 שעות בדרך שאינה עירונית
- 15 שעות בלילה

תוקף ההיתר לנהג חדש צעיר יהיה לחצי שנה או עד שימלאו לו 24 שנים המוקדם ביניהם

פקע תוקף ההיתר יחולו ההוראות הבאות

- הוכיח הנהג החדש צעיר שסיים את תקופת הליווי תנפיק לו הרות רישיון נהג חדש לתקופה של שנתיים
- לא הספיק הנהג החדש לבצע את תוכנית הליווי תנפיק לו הרשות היתר זמני נוסף לחצי שנה וזאת עד הגיעו לגיל 24 שנים המוקדם
- הסברים נוספים ינתנו לנהג החדש צעיר על גבי ההיתר שהרשות מנפיקה לו

מלווה הוא אחד מאלה:

- נוהג רכב שמלאו לו 24 שנים ומחזיק ברישיון נהיגה בר תוקף במשך 5 שנים לאותו סוג רכב בו הוא משמש כמלווה
- נוהג רכב שמלאו לו 30 שנים ומחזיק ברישיון נהיגה בר תוקף במשך 3 שנים לאותו סוג רכב בו משמש כמלווה
- מורה לנהיגה גם אם טרם מלאו לו 24 שנים ומחזיק ברישיון נהיגה משך 5 שנים לאותו סוג בו משמש כמלווה

- לא ינהג נהג חדש צעיר ברכב למעט אופנוע טרקטור או מכונה ניידת אלא אם יושב לצידו מלווה
- הליווי בשלשה החודשים הראשונים ביום ובלילה בשלשה החודשים העוקבים רק בלילה לילה לעניין הליווי – משעה 21:00 עד 06:00
- הוראות הליווי לא יחולו על שוטר וחייל בעת מילוי תפקידם
- למי שאין יכולת או אפשרות למלווה יכול לבצע ליווי ע"י מורה לנהיגה משך 12 שעות [4 בין עירונית , 4 עירונית 4 בלילה] האמור רק באישור ובמימון משרד הרישוי

הגבלת מספר נוסעים לנהג חדש צעיר

- בתקופת 3 חודשי הליווי הראשונים לא יסיע נהג חדש נוסעים אלא אם יושב לצידו מלווה
- בשלשת החודשים העוקבים רשאי נהג חדש / צעיר להסיע עד 2 נוסעים למעט הנהג בשעות היום עד שעה 21:00
- עם סיום תקופת הליווי רשאי הנהג החדש/צעיר להסיע עד 2 נוסעים למעט הנהג עד סיום תקופת היותו נהג חדש או עד הגיעו לגיל 21 המוקדם ביניהם.

תווית נהג חדש צעיר

לא ינהג נהג חדש כמשמעותו בסעיף 12א לפקודה ברכב נוסעים פרטי וברכב מסחרי אחוד שמשקלו הכולל המותר עד 3,500 ק"ג אלא אם כן הוצמדה תווית כאמור בתוספת השניה (בתקנה זו – התווית) בחלון האחורי של הרכב בשוליו התחתונים כך שתיראה לנוהג אחריו.

אמצעי תיקון לנהג חדש

נהג חדש שהורשע בעבירה מהתוספת השלישית יעמוד בבדיקות ובאמצעי התיקון כדלקמן

- **מבחן עיוני** – עבירת קנס או פסילת רשיון נהיגה עד 3 חודשים
- **מבחן עיוני + מבחן מעשי** – עונש פסילה מעל 3 חודשים
- **מרב"ד :**
 1. עבירה של נהיגה בשכרות
 2. עבירה של נהיגה תחת השפעת סמים או משקאות משכרים
 3. תאונת דרכים בה נחבל אדם חבלות של ממש
 4. תאונת דרכים שבה נהרג אדם

פרט הוראות תקנות התעבורה לעניין התנהגות בדרך במקרים הבאים :

- א. בדרך המחולקת ע"י שטח הפרדה.
- ב. בכביש המחולק ע"י קו הפרדה רצוף.
- ג. בכניסה לצמתים מנתיבים מסומנים.
- ד. כשיש מכשול בדרך.

א דרך המחולקת ע"י שטח הפרדה:

1. בדרך המחולקת לאורכה ע"י שטח הפרדה, ייראו כל צד שמשני צידי שטח ההפרדה ככביש חד סטרי.
2. בדרך המחולקת ע"י שטח הפרדה, על הנוהג להשתמש בצד שממין לשטח ההפרדה, לא יעבור אותו ולא יעמיד בו רכב אלא אם הותר הדבר ע"פ תמרור ובמקום שהותר.
3. אסור להעמיד ולהחנות רכב סמוך לשטח הפרדה (בצד שמאל של כביש שנוצר ע"י חלוקת הדרך ע"י שטח הפרדה).
4. מעבר חצייה מחולק ע"י שטח הפרדה יראו אותו כמעבר חצייה נפרד.

ב. בכביש המחולק ע"י קו הפרדה רצוף

1. כביש המחולק ע"י קו הפרדה רצוף ישתמש הנוהג ברכב בצד שממין לקו ההפרדה, לא יעבור אותו ולא יחצה אותו אלא אם נמצא מימין קו קטעים.
2. אסור לעקוף, לנסות לעקוף רכב אחר תוך חציית קו הפרדה שאין מימין קו מקוטע.
3. בכביש שיש בו נתיב אחד לכל כיוון נסיעה המחולק ע"י קו הפרדה רצוף אסור לעצור, להעמיד או להחנות רכב על הכביש או בשול הדרך.

ג. בכניסה לצמתים מנתיבים מסומנים

1. בכביש המחולק לנתיבים שבהם סומנו חצים המובילים לצומת, לא ייכנס הנהג לצומת, לא יעבור בו ולא יצא ממנו אלא בכיוון חץ שסומן בנתיב שממנו נכנס לצומת. לעניין תקנת משנה זו – "צומת" – לרבות מפגש עם כביש אחר.
2. בכביש שיש בו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה לא ייכנס נוהג רכב מסחרי או רכב עבודה שמשקלו הכולל המותר עולה על 10 טון לצומת ולא יעבור בו אלא בנתיב הימני ביותר באותו כיוון נסיעה. לעניין זה לא יובא במניין הנתיבים נתיב שיועד לתחבורה ציבורית.

ד. מעבר על פני מכשול או מקום חסום

1. נמצא בכביש מבנה, עמוד או שטח סגור לכלי רכב המחייבים סטייה מקו ישר, על נוהג הרכב לעבורם מימנים אלא אם יש תמרור המתיר לעבורם משמאלם.
2. נמצא מצב כאמור בכביש חד סטרי, ניתן לעבור מימין ומשמאל אלא אם יש תמרור במקום המורה לעבור משמאל או מימין.

הגדר מנהרה, פרט התקנות לנסיעה במנהרה

הגדרה: "מנהרה" - דרך העוברת מתחת לכביש או מסילה, או מעבר תת-קרקעי אחר המיועד למעבר רכב, שלפניו הוצב תמרור המציין אותה" תמרור אזהרה התקרבות לפני המנהרה, תמרור מודיעין המציין מקום המנהרה ותמרור מודיעין המציין יציאה מהמנהרה.

הוראות החוק לעניין מנהרה

- 1 לא ינהג אדם בקלנועית במנהרה.
- 2 לא ינהג אדם רכב אלא במהירות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך והתנועה בה, באופן שיקיים בידו את השליטה המוחלטת ברכב. חייב נוהג רכב להאט את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפויה סכנה לעוברי דרך או לרכוש, לרבות רכבו הוא, ובמיוחד במנהרה.
- 3 לא יעצור אדם רכב, לא יעמידנו, לא יחנהו ולא ישאירנו עומד, כולו או חלק ממנו, במנהרה
- 4 לא ינהג אדם רכב מנועי במנהרה שבכניסה אליה הוצב תמרור שעליו כתוב "מנהרה הדלק אורות" אלא כשמאירים פנסי החזית והפנסים האחוריים.
- 5 במנהרה לא ירכב אדם על אופניים לא יוליך בה אדם בעל חיים, לא ילך בה הולך רגל ולא יחצה בה את הכביש לא יסיע בה אדם עגלת יד, עגלת ילדים.

תמרורים לעניין מנהרה

- תמרור אזהרה מציין מנהרה.
- תמרור מציין מנהרה בדרך לפניך הדלק אורות.
- תמרור מציין קצה מנהרה.
- תמרור בקבוצת סמלים מציין מנהרה.

הערה על פי עדכון בתקנה מותר לעקוף במנהרה ללא סיכון או הפרעה למשתמשי הדרך

ציין הוראות תקנות התעבורה לעניין:

- א. חובת הזהירות הכללית.
- ב. חובת החזקת ההגה.
- ג. השימוש בטלפון בזמן הנהיגה ובזמן לימוד הנהיגה ברכב.

פתיח ל - א.

אחריות משתמשי הדרך אין זה חשוב עד כמה המכונית חדישה או מודרנית, מהירה או יעילה. הגורם החשוב מכל הוא עדיין הנהג. גישה והתנהגות נכונות הן המפתח לנהיגה נכונה ובטוחה. נהג טוב צריך להקפיד על:

אחריות- לבטיחותו, בטיחות נוסעיו ושאר משתמשי הדרך האחרים. לקיחת אחריות מתבטאת גם בהכרת מגבלות האישיות, מגבלות הרכב ומגבלות הדרך.
ריכוז - חשוב שהנהג יהיה במטבו ומרוכז. אם נותנים למחשבות לנדוד הסיכוי לעשיית טעות הוא גדול וטעויות מובילות לתאונות. לכן יש להימנע מנהיגה כאשר הנהג ברכב:
עייף, או מרגיש לא טוב, מרוכז בדבר אחר, מרוגז או מוטרד או סובל ממתח, תחת השפעת אלכוהול או תרופות. חובה להקפיד בקיאות בשליטה ברכב בו הוא נוהג כמו כן לתקינות הרכב.
התקנה מדגישה באופן ברור כל עובר דרך לא רק מי שנוהג גם מי שהולך או צועד בדרך.

א- חובת הזהירות הכללית

תקנה 21 - חובתו של עובר דרך.

- (א) כל עובר דרך חייב להתנהג בזהירות.
- (ב) כל עובר דרך חייב להתנהג באופן שלא:
 - (1) יקפח זכותו של אדם להשתמש שימוש מלא באותה דרך;
 - (2) יגרום נזק לאדם או לרכוש ולא ייתן מקום לגרום נזק כאמור;
 - (3) יפריע את התנועה ולא יעכבה;
 - (4) יסכן חיי אדם.

(ג) לא ינהג אדם רכב בקלות ראש או בלא זהירות, או ללא תשומת לב מספקת בהתחשב בכל הנסיבות ובין השאר בסוג הרכב, במטענו, בשיטת בלמיו ומצבם, באפשרות של עצירה נוחה ובטוחה והבחנה בתמרורים, באותות שוטרים, בתנועת עוברי דרך ובכל עצם הנמצא על פני הדרך או סמוך לה ובמצב הדרך.

ב. חובת החזקת ההגה.

פתיח ל- ב

ההיגיון בחוק- לא הגיוני שנהג יחזיק את ההגה בשתי ידיו באופן תמידי ובכל מצב. המחוקק הוסיף לתקנה את המצבים שבהם ניתן להסיר יד אחת מן ההגה או הכידון, והדבר לא ייחשב עבירה. והתיר לנהג, שניתן להסיר יד אחת בלבד מן ההגה או הכידון, בתנאי שהנהג עושה זאת לצורך פעולתו התקינה של הרכב או לבטיחות הנהיגה לאוחזים בהגה בכידון או במושכות.

לדוגמא: כאשר הנהג נוהג על רכב בו מותקנת תיבת הילוכים, ובשביל להעביר הילוך ברכב, נדרש הוא לעשות זאת ע"י הורדת יד אחת מן ההגה, ולבצע בצורה ידנית את העברת ההילוך או היה ומכווני האיתות או אורות הבלימה אינם פועלים ניתן לסמן ביד דרך החלון.
לדוגמא- אכילה, שתייה, עישון, דיבור בטלפון ועוד אינן נחשבות להפעלת הרכב, ולכן הם אסורים.
על פי התקנות חובה להחזיק בהגה או בכידון.

- ב- נוהג רכב חייב להחזיק בידייו את ההגה או הכידון כל עוד הרכב בתנועה: אולם רשאי הוא להסיר יד אחת מן ההגה או הכידון אם עליו לעשות בה דבר להבטחת פעולתו התקינה של הרכב או לקיום כללי התנועה.
ג- בעת שהרכב בתנועה.
ד- בנוסף החוק מחייב- הרוכב על בהמה או המוליך אותה יחזיק בידייו את המושכות כל זמן שהיא נמצאת בדרך ואינה קשורה לעצם קבוע.
ה- מותר לנהג על פי התקנה להסיר יד אחת לתת אות בידו, אם נראה לו כי נסיבות העניין מצדיקות זאת.
ג- השימוש בטלפון בזמן הנהיגה ובזמן לימוד הנהיגה ברכב.

פתיח ל- ג: ההיגיון בחוק

היסח דעת עקב שימוש בטלפון נייד, דיבור או שליחת/קריאת מסרון. בזמן השימוש בטלפון הנייד הסיכוי להיות מעורבים בתאונות דרכים הוא בערך פי ארבעה. שיחה בטלפון נייד או שליחת מסרון פוגעת בבטיחות הנהיגה: דבר להתארכות זמני התגובה, משפיע על היכולת לגלות ולזהות סכנות מוחשיות בזמן, סטיות לא מבוקרות מנתיב הנסיעה פגיעה ביכולת לשמור רווח מכלי רכב אחרים בחשכה סכנות אלה גוברות, הנהג מתנתק ממבט לפנים.
על פי התקנות הנוהג ברכב:
א- הנהג ברכב לא יאחז בטלפון קבוע או נייד, ולא ישתמש בהם ברכב, אלא באמצעות דיבורית.
ב- לא ישלח או יקרא מסרון (s. m. s)
ג- "דיבורית"- התקן המאפשר שימוש בטלפון בלא אחיזה בו ובלבד שאם ההתקן מצוי בטלפון, הטלפון יונח ברכב באופן יציב המונע את נפילתו.

"טלפון" - מכשיר המיועד לתקשורת אשר קיימים בו לחצנים לחיוג.

- ד- איסור שימוש באוזניות בדרך.
ה- לא ינהג אדם רכב ולא ילך עובר דרך בכביש כשלאוזניו צמודות אוזניות המחוברות למכשיר להשמעת צלילים או קולות למעט אוזניות המחוברות למכשיר שמיעה רפואי.
ו- עם אוזנייה אחת כן החוק התיר.
ז- העונש לנוהג ברכב על פי החוק קנס ונקודות.

איסור שמוש בסלולאר בעת הוראת נהיגה

פתיח:

"מורה לנהיגה אמור באופן התנהגותו ונהיגתו להוות דוגמא טובה ומודל לחיקוי לתלמידיו והעובדה כי במהלך נהיגה אינו מציית להוראות התחבורה מהווה פגם חמור בהתנהלותו כאמור", אמירה של שופטת בפסק דינה.

א. מי שבידו רישיון להוראת נהיגה לא ישתמש, בשעת הוראת נהיגה, בטלפון קבוע או נייד, אלא באמצעות דיבורית.

ב. "דיבורית" - התקן המאפשר שימוש בטלפון בלא אחיזה בו, ובלבד שאם ההתקן מצוי בטלפון, הטלפון יונח ברכב באופן יציב המונע את נפילתו;

ג. העונש למורה הנהיגה בשעה שהוא מלמד נהיגה על פי החוק גם כאן מדובר באיסור שימוש, בשונה מנהג. העבירה במקרה זה היא מסוג הזמנה לדין העונש כפי שיקבע בבית המשפט.

ד. מכשיר מירס מסוג מכשיר קשר, ע"פ תקנה 28(ב) לתקנות התעבורה יש בו לחצני חיוג והשימוש בו אסור ללא מיקרופון שהותקן ברכב, משום שגם מכשיר זה הוא טלפון לכל דבר.

ציין הוראות תקנות התעבורה לעניין:
א. תצוגה הנראית לעיני הנהג ברכב.
ב. החובה להרכיב מכשירים אופטיים בזמן הנהיגה.
ג. החובה להרכיב מכשירים אופטיים בזמן לימוד הנהיגה.

א. תצוגה הנראית לעיני הנהג ברכב.

- עבירה על התקנה היא עבירת הזמנה לדין. המשמעות – שוטר החושד בנהג שעבר את העבירה יכול לתת לנוהג ברכב הזמנה לדין וכתב אישום לבית המשפט לתעבורה
1. על פי התקנה ברכב מנועי המצוי בנסיעה לא תופעל תצוגה הנראית ממושב הנהג,
 2. יותקן ברכב מנגנון לניתוקה בהיות הרכב בנסיעה ולא ינהג בו אדם, אלא אם נותקה התצוגה כאמור. החוק התיר בלבד שעל על הצג מוצגת רק תוכנת הניווט ומיועדת לניווט בלבד היעד הוגדר כבר מראש לפני תחילת הנסיעה וחל איסור במהלך הנסיעה. רדיו או נגן מוסיקה אחר, מותר ללא וידאו.
 3. החוק התיר שלא יחול על תצוגה המיועדת לבקרה או ניווט של הרכב או על מערכות תצוגה בכלי רכב המשמשים את משטרת ישראל או את שירות הביטחון הכללי לצורך מילוי תפקידם או את צבא הגנה לישראל למטרה ביטחונית
 4. על אף האמור בתקנה זו, רשאי השר לתת היתר להפעלה למטרה בטיחותית של תצוגה הנראית לנהג גם בעת נסיעת הרכב, ובלבד שהתצוגה אינה מחייבת צפייה רצופה בו והנהג ברכב שבו מותקנת תצוגה כאמור קיבל הכשרה לשימוש בה תוך כדי נהיגה.

ב. החובה להרכיב מכשירים אופטיים בזמן הנהיגה.

1. בעל רישיון נהיגה המסתייע בשעת בדיקת כושר ראייתו במשקפיים אופטיים או בעדשות מגע או שצוינה ברישיונו חובה להסתייע במכשירים אופטיים, לא ינהג רכב מנועי, אלא אם הוא מרכיב אותם מכשירים,
2. לא ינהג אוטובוס, מונית או רכב מסחרי המסיע מעל 8 נוסעים, אלא אם הוא מחזיק אצלו בשעת הנהיגה מכשירים אופטיים נוסף על המכשירים שהוא מרכיב.

א- החובה להרכיב מכשירים אופטיים בזמן לימוד הנהיגה.

1. הוראות על פי התקנה מי שלומד נהיגה או נבחן בחינת נהיגה, ובטופס הבקשה לרישיון נהיגה צוינה חובה להסתייע במכשירים אופטיים כפי המוזכר בסעיף 2 לעיל חייב להחזיק מכשיר אופטי נוסף
2. לא ינהג אדם רכב מנועי אם הוא מרכיב עדשות טלסקופיות.

הגדר וציין בתושבתך הוראות תקנות התעבורה לעניין הנושאים הבאים:

א. הנסיעה בכבישים חד סטריים.

ב. הנסיעה ברחוב משולב.

ג. הנסיעה באזור מיתון תנועה.

פתיח:

כבישים חד סטריים מזוהים על ידי תמרור 618 או על ידי שטח הפרדה בנוי או בצבע המחלקים את הדרך לאורכה וכל כביש יחשב לחד סטרי, זיהוי זה מאפשר לנוהג ברכב:

1. מהירות מרבית בסוגי דרכים שונות.

2. בעת שהוא עוקף בסוגי דרכים שונות.

3. היתרי חנייה ועצירה בסוגי דרכים שונות.

א-מיקום בפניות שמאלה בכניסה וביציאה בסוג הכביש בו הנהג נוסע וסוג הרכב בו נוהג.

א - הנסיעה בכביש חד סטרי

הגדרה:

"כביש חד-סטרי" - כל כביש שתנועת כלי רכב מותרת בו בכיוון אחד בלבד

על פי התקנות:

- כיוון התנועה בכביש חד-סטרי. לא ינהג אדם רכב בכל קטע של כביש חד-סטרי בכיוון הפוך לכיוון המותר באותו כביש.
- "שטח הפרדה" - כל מבנה, אי תנועה, סימון שטח על פני הדרך, גינה, שטח לא סלול וכיוצא באלה, המחלקים את הדרך לאורכה הוא כביש חד סטרי.
- "שטח הפרדה בנוי" - שטח הפרדה המחלק את הדרך לאורכה באמצעות התקן מוגבה מעל הכביש כגון אבן שפה מוגבהת, מעקה בטיחות או צמחיה הוא כביש חד סטרי.
- קו רצוף בצבע צהוב קו שפת הכביש בצדו הימין של הכביש במקום שאין בו אבני שפה, וקו רצוף בצבע לבן קו שפת הכביש בצדו השמאלי במקום שאין בו אבני שפה הוא כביש חד סטרי.
- **התנועה בצד ימין.** נוהג רכב ישתמש ככל האפשר בצדו הימני הקיצוני של הכביש, אף בכביש חד-סטרי, או בצדו הימני הקיצוני של הנתיב המיועד לאותו סוג רכב.
- **בדרך המחולקת.** על ידי שטח הפרדה, ישתמש הנוהג ברכב או בבעל-חיים בצד שממין לשטח ההפרדה, לא יעבור אותו ולא יעמיד בו רכב או בעל-חיים אלא אם הותר הדבר על-פי תמרור ובמקום שהותר.

מהירות הנסיעה בכבישים חד סטריים:

- דרך שאינה עירונית המחולקת לאורכה על ידי שטח הפרדה בנוי או שהוצב תמרור 618 המהירות המרבית בה הינה **90** קמ"ש או עד לקצה שטח הפרדה או עד לצומת הקרוב.
- דרך שאינה עירונית המחולקת לאורכה על ידי שטח הפרדה בצבע המהירות המרבית בה הינה **80** קמ"ש עד לקצה הסימון בצבע או עד לצומת הקרוב.
- בדרך מהירה מהירות מרבית **110** קמ"ש או על פי תמרור מהירות מיוחדת.
- דרך עירונית המחולקת על ידי שטח הפרדה בנוי או בצבע, או תמרור 618 מהירות מרבית **50** קמ"ש אלא סומן אחרת עם תמרור מהירות מיוחדת או תמרור אזור מתון תנועה עד תמרור מבטל או ברחוב משולב עד תמרור מבטל..

עקיפה בכביש חד סטרי

- א. אסור לעקוף על פני רכב עוקף אלא אם הכביש חד סטרי או בכביש אחר בעל 3 נתיבים או יותר באותו כיוון הנסיעה, לעניין זה לא יילקח במניין הנתיבים נתיב לתחבורה ציבורית הנמצא בנתיב הימני על פני הכביש.
- ב. לאוטובוס אסור לעקוף רכב עוקף (למעט אוטובוס זעיר) רכב מסחרי או רכב עבודה שמשקלו הכולל המותר 3500 ק"ג או יותר, אסור לעקוף רכב עוקף בכל דרך, לעניין זה לא יילקח במניין הנתיבים נתיב לתחבורה ציבורית הנמצא בנתיב הימני על פני הכביש.
- ג. נוהג רכב לא יעקוף, לא ינסה לעקוף ולא יסיט את רכבו שמאלה או ימינה כדי לעקוף רכב או בעל-חיים כשהוא עובר בתוך צומת או אינו משלים את העקיפה לפני הגיעו לצומת.
- על פי התקנה הוראות אלא לא יחולו על: עקיפה בכביש חד סטרי שיש בו שני נתיבים או יותר שיש בו שני נתיבים או יותר, ובלבד שהעקיפה ממלאה אחר ההוראות האחרות של התקנות העוסקות בעקיפה.
- ד. בכביש חד סטרי אסור לעקוף אחרי התמרור 132 לפני מפגש מסילת ברזל, ועד אחרי מפגש מסילת הברזל.

ב. הנסיעה ברחוב משולב.

- "**רחוב משולב**" - דרך המיועדת למשחקי ילדים, להולכי רגל ולרכב, ואשר בכניסה אליה הוצב תמרור המורה על רחוב משולב.
- רחוב משולב שצוין בתמרור (שמספרו 220) מהירות מרבית ואינה העולה על 30 קמ"ש, כוחו יפה עד לתמרור שמבטל רחוב משולב (שמספרו 221).
- על פי תקנות התעבורה.**
- א. לא ינהג אדם ברכב אלא במהירות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך והתנועה בה, באופן שיקיים בידו השליטה המוחלטת ברכב.
- ב. בכפוף לאמור בתקנה לעיל חייב נוהג רכב להאט את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפויה סכנה לעוברי דרך או לרכוש, לרבות רכבו הוא, ובמיוחד במקרים זה: ברחוב משולב.

ג. אזור מיתון תנועה.

- “אזור מיתון תנועה”** - אזור שבו המהירות המרבית המותרת אינה עולה על 30 קמ”ש והוא מסומן בתמרור 222 בכניסה אליו ובתמרור 223 ביציאה ממנו.”
- על פי התקנות. לא ינהג אדם רכב אלא במהירות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך והתנועה בה, באופן שיקיים בידו את השליטה המוחלטת ברכב. על פי תקנות התעבורה.
- א. לא ינהג אדם ברכב אלא במהירות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך והתנועה בה, באופן שיקיים בידו השליטה המוחלטת ברכב.
- ב. בכפוף לאמור בתקנה לעיל חייב נוהג רכב להאט את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפויה סכנה לעוברי דרך או לרכוש, לרבות באזור מתון תנועה.

מה תנאים ומה הסיבות שהוסמך שוטר ליטול מנוהג רכב את רישיון הנהיגה ולאיזה תקופה קצין משטרה יכול לפסול נוהג רכב מלהחזיק ברישיון נהיגה.

פסילה ע"י קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה

פקודת התעבורה מסמיכה קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה, לפסול רישיון נהיגה של נהג, וזאת לפני משפט, לתקופה מוגבלת, כשיש בידי הקצין חשד שהנהג עבר עבירת תעבורה לפסול רישיון בפסילה מנהלית.

העבירות שבגינן מוסמך קצין משטרה לפסול מנהלית את רישיון הנהיגה לתקופה של **30 ימים** המפורטות בתוספת הרביעית לפקודת התעבורה:

1. אי ציות לתמרור **עצור** או לתמרור **תן זכות קדימה**.
2. נהיגה תחת **השפעת אלכוהול/סמים**. וממונה על הרכב תחת השפעת סמים או בהיותו שיכור תחת השפעת משקה משכר.
3. נהיגה ברכב העלול לסכן עוברי דרך.
4. **עקיפה** בדרך לא פנויה.
5. עקיפה תוך חציית **קו הפרדה רצוף**.
6. נהיגה במהירות מעל למותר – **מעל 30 קמ"ש** מהמותר בדרך עירונית, **מעל 40 קמ"ש** בדרך שאינה עירונית.
7. אי מתן אפשרות להולך רגל **לחצות** בבטחה, תוך גרימת **סיכון להולך הרגל**.
8. הסעת נוסעים בכמות **מעל למותר** ברכב, כשהסעה היא בשכר.
9. הובלת משקל יותר **מעל 25%** מהמותר ברישיון הרכב.
10. הסעת נוסעים מעל למותר **במונית שירות**.
11. נהג חדש הנוהג **ללא מלווה**.
12. נהג חדש מתחת לגיל 21 המסיע **מעל שני נוסעים ללא מלווה**.
13. נהיגה **בשכרות**.
14. אי ציות **לרמזור/מחסום** לפני מסילת ברזל.
15. **סמכות שוטר**- נטל שוטר את רישיון הנהיגה מנהג בגלל עבירת תנועה כמפורט בחוק ייתן לנהג הרכב אישור על נטילת הרישיון וזימון להופיע בתוך שלושה ימים במועד שיקבע, בפני קצין משטרה, לצורך החלטה בדבר פסילת רישיון הנהיגה שלו; אישור שניתן כאמור יראו אותו כרישיון הנהיגה שניטל וזאת עד למועד שנקבע לזימון הנהג בפני קצין המשטרה:

לא הופיע הנהג בפני קצין המשטרה במועד שזומן אליו כאמור בסעיף קטן (ג), רשאי קצין המשטרה לפסול אותו מהחזיק ברישיון הנהיגה לפי סעיף קטן (ה) גם בהעדרו, ומאותו מועד יראו את הנהג כמי שהודע לו שנפסל מהחזיק ברישיון נהיגה ויחולו עליו הוראות סעיף 67.

עבירות שניתן לפסול לתקופה ארוכה חותר

א. נוהג ברכב שהיה מעורב בתאונה שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, ויש לקצין יסוד להניח כי יוגש כתב אישום כנגד הנהג, בסמכותו לפסול מנהלית את רישיון הנהיגה, לפני הגשת כתב אישום לתקופה של

עד 60 ימים.

ב. נוהג ברכב שהיה היה מעורב בתאונה שבה נהרג אדם, ויש לקצין יסוד להניח שיוגש כתב אישום כנגד הנהג, יש לו סמכות לפסול את רישיון הנהיגה לתקופה של **עד 90 ימים.**

ג. נהג שרישיון הנהיגה נפסל מנהלית על ידי קצין משטרה רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לביטול הפסילה, במקרה זה בית המשפט מוסמך לבטל את הפסילה, לקצר אותה או להתנות אותה לסוג מסוים של כלי רכב.

פרט האמור בתקנות התעבורה לעניין:
א. איסור השימוש בכביש לסוגי רכב שונים.
ב. הנסיעה בנתיבים שיועדו לסוגי רכב מסוימים.
ג. כניסה לצומת מנתיבים מסומנים.

א. איסור השימוש בכביש לסוגיו השונים.

1. **על פי התקנה** נהג ברכב שאינו מנועי, טרקטור או רכב איטי חייב להימין ולנסוע בשול הדרך אם הדבר דרוש ואפשרי כדי לתת מעבר לתנועה מאחור.
2. **על פי התקנה** נהג טרקטורון לא ייסע בכביש אלא לשם חצייתו אולם מותר לו לנסוע בכבישי מושב או קיבוץ.
3. **על פי התקנה** לא ינהג אדם במכונה ניידת רגלית שמהירותה המרבית עד 30 בדרך אלא לשם חציית הדרך לביצוע עבודתה או בהיתר מקצין משטרה ועל פי תנאי ההיתר, או בדרך עירונית בתחום 500 מטר מסביב למפעל של בעל המכונה הניידת או מחזיקה.
4. **על פי התקנה** אסור לנסוע ברכב שטח בכביש אלא לשם חצייתו, רשאי לנוע בדרכי עפר בלבד.
5. **על פי התקנה** לא ינהג אדם בקלנועית או ברכי נוע בכביש אלא לשם חצייתו או על מדרכה שניתן לנסוע עליה או בכבישי מושב או קיבוץ.
6. **על פי התקנה** נהג טרקטור משא המחזיק ברישיון נהיגה לטרקטור בלבד לא ינהג בו בכביש אלא לשם חצייתו או בכבישי מושב או קיבוץ.

ב. נסיעה בכביש, בנתיב או בשביל שיועדו לסוגי רכב מסוימים

- בכביש, בשביל או בנתיב שיועדו לסוגים מסוימים של כלי רכב או לעוברי דרך, לא ישתמשו בהם נהגי רכב או עוברי דרך אחרים.
- כלל זה לא יחול על רוכב אופניים שעליו להשתמש בצדו הימני הקיצוני של הנתיב או של הכביש אפילו בנת"צ.

ג. כניסה לצומת מנתיבים מסומנים

1. ע"פ תקנה 36 בכביש המחולק לנתיבים שבהם סומנו חיצים המובילים לצומת, לא ייכנס נהג רכב לצומת ולא יעבור בו ולא יצא ממנו אלא בכיוון החץ שסומן בנתיב שממנו נכנס לצומת. לעניין זה צומת הוא גם מפגש עם כביש אחר.
2. ע"פ תקנה 36 בכביש שיש בו 2 נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה לא ייכנס נהג רכב מסחרי או רכב עבודה שמשקלו הכולל המותר עולה על 10 טון לצומת ולא יעבור בו אלא בנתיב הימני ביותר שבכיוון הנסיעה. לעניין זה לא יילקח בחשבון הנתיבים, נתיב תחבורה ציבורית, נתיב שיוחד לרכב מסוים.